

Statsråden

Stortingets finanskomite
Stortinget
Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
25/2509-

Dato
28. april 2025

Prop. 91 L. Endringer i skatteforvaltningsloven og skattebetalingsloven mv. Spørsmål fra Høyres fraksjon i finanskomiteen.

Jeg viser til brev 8. april 2025 med spørsmål til Prop. 91 L om endringer i skatteforvaltningsloven og skattebetalingsloven mv.

Spørsmål:

«Hvor mye vil avvikling av ordningen med skattetrekkskonto øke hhv. statens og kommunesektorens likviditet og renteinntekter? Jeg ber om anslag for 2026 og helårsvirkning.

Bakgrunn for spørsmålet:

Avvikling av skattetrekkskonto medfører at det offentlige får overført skattemidler tidligere. Under kap. 3.7 om økonomiske og administrative konsekvenser, bemerker departementet at dette utgjør en økonomisk fordel for kommunene, som får økt likviditet og dermed renteinntekter. Jeg legger til grunn at det samme vil gjelde for staten.»

Finansdepartementets svar

Når en arbeidsgiver utbetaler lønn mv., skal arbeidsgiveren foreta forskuddstrekk. Dette innebærer at arbeidsgiver krever inn skatt fra arbeidstakeren på vegne av det offentlige.

Forskuddstrekket skal i dag settes inn på en særskilt bankkonto (skattetrekkskonto) senest første virkedag etter lønnsutbetalingen. Deretter skal beløpet betales til Skatteetaten seks ganger i året, med forfall den 15. i måneden etter hver tomånedlig termin. Midlene på skattetrekkskontoen tilhører skattekreditorene, ikke arbeidsgiveren. Når arbeidsgiver oppretter skattetrekkskontoen, står den imidlertid i arbeidsgiverens navn. Rentene på

kontoen tilfaller den som er bankens kunde. Av den grunn er det arbeidsgiveren som i dag mottar renteinntektene selv om midlene som gir grunnlag for renteinntektene, tilhører skattekreditorene.

I Prop. 91 L (2024–2025) Endringer i skatteforvaltningsloven og skattebetalingsloven mv. som ble lagt frem for Stortinget 4. april 2025, foreslår departementet å avvikle ordningen med skattetrekskonto i bank. Arbeidsgiver skal i stedet betale forskuddstrekket direkte til Skatteetaten.

Nedenfor omtales nærmere de økonomiske konsekvensene av endringene.

Likviditet

I forslaget til nye regler skal forskuddstrekket betales direkte til Skatteetaten hver måned. Skattekreditorene vil da få inn skatteinntektene tidligere enn i dagens system, men de samlede skatteinnbetalingene vil ikke øke.

Tall fra Skatteetaten viser at det hittil er betalt inn om lag 662 mrd. kroner i forskuddstrekk for inntektsåret 2024. Hoveddelen av dette er innbetalt over 6 terminer, med den siste terminen i januar i år. Med det nye systemet vil innbetalingen komme tidligere og bli mer jevnt fordelt over året.

Basert på tallene for 2024 ville staten i snitt fått utbetalt om lag 36 mrd. kroner hver måned, mens den i dagens system i snitt fikk om lag 72 mrd. kroner annenhver måned. Avvikling av skattetrekskontoene vil derfor gi en positiv likviditetseffekt den første måneden motsvart av lavere innbetalinger den andre måneden.

Kommunesektoren ville i snitt fått om lag 19 mrd. kroner hver måned, mens de i dagens system i snitt fikk om lag 39 mrd. kroner annenhver måned. Det vil altså være en positiv likviditetseffekt den første måneden motsvart av lavere innbetalinger den andre måneden.

I dagens system betales den siste terminen i januar året etter. Med det nye systemet er det i hovedsak bare forskuddstrekket for desember for statlige virksomheter som blir betalt i januar året etter. I 2026 vil dette gi en midlertidig ekstra høy skatteinngang ettersom både 6. termin for 2025 etter dagens system og en tidligere skatteinngang for 2026 etter forslaget vil bokføres i 2026. Denne forskyvningen av innbetalinger vil det bli korrigert for i beregningen av strukturelt oljekorrigert underskudd på samme måte som andre endringer i betalingsterminer som ikke påvirker skattenivået.

Renteinntekter

Ettersom innbetalingen av skatt heretter kommer hver måned, vil renteinntektene på statens konto i Norges bank øke. Renteinntektene vil avhenge av rentesatsen på Norges Banks foliokonto (statens konto) og hvor lenge midlene står inne før de utbetales til staten og kommunene. Renten på Norges Banks foliokonto er for tiden 3,5 pst. Renten kan endres hvert kvartal.

Basert på informasjon fra Skatteetaten står innbetalinger til staten og om lag 20 pst. av innbetalingene til kommunene på konto i om lag to uker. Innbetalinger til de resterende 80 pst. av kommunene står inne på Norges Banks konto i kun noen få dager før de blir utbetalt til kommunene.

På usikkert grunnlag anslås det at fjerningen av skattetrekkskontoene kan gi økte renteinntekter for staten på om lag 1,0 mrd. kroner. Også kommunene vil få økte renteinntekter som følge av at skatteinntektene utbetales tidligere. Kommunenes renteinntekter vil avhenge av rentebetingelsene til de ulike kommunene og hvor lenge midlene står inne. Både rentebetingelser og hvor lenge midlene står på konto vil variere mellom kommuner. Finansdepartementet har derfor ikke grunnlag for å gi noe anslag for hvor mye renteinntektene til kommunene vil kunne øke.

Rentesatsene på skattetrekkskontoene i private banker har vært 0 eller svært lave og har derfor gitt lav avkastning. Når skatteinntektene heretter kommer tidligere inn på Norges Banks foliokonto som p.t. har 3,5 pst. rente, vil det gi en betydelig høyere avkastning enn i dagens system. Forvaltningen av skattepengene blir mer effektiv ved at rentebetingelsene i Norges Bank er bedre enn rentebetingelsene på skattetrekkskontoene.

Med hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jens Stoltenberg', with a horizontal line underneath.

Jens Stoltenberg